

Тернопільський Національний Економічний Університет
Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра Економічної Теорії

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

на тему:

**Інвестиційний клімат в Україні та його вплив на
інвестиційну діяльність**

Студента 2 курсу групи МУН –21
Свінтуха Романа Романовича

Керівник: к. е. н., доцент Новак Ю. Р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ESTC _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль – 2017

ПЛАН

ВСТУП

1.Теоретичні засади формування інвестиційного клімату в Україні

2.Аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні

3.Перспективні зміни інвестиційного клімату в економіці України

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади формування інвестиційного клімату в Україні.....	7
РОЗДІЛ 2. Аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні.....	11
РОЗДІЛ 3. Перспективні зміни інвестиційного клімату в економіці України.....	16
ВИСНОВКИ	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	21
ДОДАТКИ	23

ВСТУП

Тема курсової роботи – інвестиційний клімат в Україні та його вплив на інвестиційну діяльність.

Актуальність дослідження даної проблеми полягає в тому, що інвестиції відіграють центральну роль в економічному розвитку країни, визначають загальне зростання її економіки.

В даний момент Україна потребує екстра обсягу інвестиційного капіталу для стабілізації та зростання економічного рівня. Забезпечення позитивного інвестиційного клімату в Україні є однією з найважливіших умов залучення інвестицій. Від ефективності інвестиційної політики залежить стан виробництва, рівень технічної оснащеності підприємств, можливості структурної перебудови економіки, вирішення соціальних і екологічних проблем. На активізацію інвестиційного процесу суттєво впливає стан інвестиційного клімату в державі. Інвестиційний клімат - узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, юридичних, політичних, соціокультурних факторів, що в сукупності і формують привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему. Створення економічно-позитивного інвестиційного клімату в Україні на даний момент залишається одним із першочергових завдань, реалізація якого впливає на соціально - економічну динаміку, ефективність залучення в світовий поділ праці та можливості модернізації на цій основі національної економіки.

Теоретичні і практичні засади формування інвестиційного клімату в державі досліджували вчені: О. Вовчак, В. Балабанов, О. Кириченко, В. Ковальов, Л. Нейкова, А. Пересада, І.А. Бланк, В.І. Кардаш. Дослідження цих авторів є фундаментальними та становлять основу подальших розвідок щодо особливостей формування інвестиційного клімату в країні.

Тому, на сьогодні є надзвичайно важливим досягнути позитивного інвестиційного клімату в країні. Так, адже це напряму впливає на динаміку економічного розвитку, модернізацію виробництва на залучення країни у процес міжнародного поділу праці.

Інвестиційним кліматом прийнято називати узагальнену характеристику сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що формують привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему.

Дефініція «інвестиційний клімат» дозволяє визначити систему орієнтирів, у межах якої відбувається процес інвестування, і на основі цього позначити напрями ефективного використання інвестицій. Такими орієнтирами є: стан економіки країни, рівень стабільності законодавчої бази, рівень розвитку інвестиційної інфраструктури, валютна і фіскальна політика, стан фінансово-кредитної системи та інвестиційного ринку, рівень розвитку продуктивних сил, інвестиційна активність населення, статус іноземного інвестора та інші фактори. Більшість економістів трактує інвестиційний клімат як сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та іноземних інвесторів. Тому першочерговим завданням є аналіз стану інвестиційного розвитку регіонів України, ефективності методів створення привабливого інвестиційного клімату як центральною, так і місцевою владою та надання пропозицій щодо напрямів його покращення.

Зрозуміло, що створення сприятливого інвестиційного клімату є одним із найважливіших кроків для України. Дослідження інвестиційного клімату держави та шляхів його вдосконалення вважається дуже актуальною темою, оскільки привабливість держави для втілення в ній інвестиційної діяльності іноземними і вітчизняними інвесторами безпосередньо залежить від стану інвестиційного клімату.

Метою дослідження є аналіз теоретичних праць, систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, в яких досліджується формування інвестиційного клімату в Україні, визначення факторів, що впливають на формування інвестиційного клімату в Україні та пошук шляхів активізації їх дії.

Для досягнення цієї мети у роботі вирішуються такі **завдання**:

- систематизація та поглиблення теоретичних знань;
- аналіз теоретичних засад формування інвестиційного клімату в Україні;
- аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні;

- оцінка перспективних змін інвестиційного клімату в економіці України;
- формування висновків.

Об'єкт дослідження - інвестиційний клімат в Україні, **предмет дослідження** - вплив на інвестиційного клімату на інвестиційну діяльність в нашій країні.

Методи дослідження – аналіз та синтез теоретичної бази, моделювання, узагальнення, системний підхід, структуризація.

Структура дослідження. Відповідно до визначеної мети та завдань дослідження курсова робота складається із плану, змісту, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У вступі обгрунтовано вибір теми, її актуальність, вказано мету, об'єкт, предмет, завдання, методи дослідження.

У першому розділі проаналізовано теоретичні засади формування інвестиційного клімату в Україні.

У другому розділі здійснено аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні.

Третій розділ присвячений перспективним змінам інвестиційного клімату в економіці України.

У висновках подані результати здійсненого дослідження.

Список використаних джерел містить список використаних у курсовій роботі літературних та наукових праць (18 найменувань).

1. Теоретичні засади формування інвестиційного клімату в Україні

Тема інвестицій та інвестиційного клімату є надзвичайно актуальною не тільки для України, але і для кожної країни зокрема. Окремі аспекти інвестиційної діяльності досліджувались у роботах І.А. Бланка, В.І. Кардаша, А.А. Пересади, Б.М. Щукіна, А.І. Яковлева. Огляд та аналіз літературних джерел показав, що більшість авторів визначають інвестиційний клімат як сукупність чинників економічного, політичного, правового та соціального характеру.

Ознайомившись та проаналізувавши теоретичні праці вітчизняних та іноземних авторів, можемо ствердити, що сукупність економічних, соціальних, політичних та соціокультурних чинників і називають інвестиційним кліматом, і саме ці фактори створюють так званий міжнародний імідж держави, визначають її «привабливість» для інвесторів. І тому, саме від того, наскільки підходящі ці чинники з точки зору самих інвесторів і залежить, чи вкладатимуть вони свої капітали, стимулюючи цим економічний розвиток суб'єкта господарювання [9, с. 20]. Можна вичленити чотири основні групи факторів, що впливають на інвестиційний клімат в місті, регіоні чи країні:

1. Політичні фактори. Включають в себе рівень корупції, відношення та лояльність державної влади до бізнесових структур, ризики, що пов'язані зі зміною влади. Звичайно, на сьогодні в нашій державі існує велика кількість проблем, пов'язаних з цим.

2. Економічні чинники, що становлять оцінку покупки нерухомості, ціну необхідних ліцензій і патентів, ставки оподаткування, ставки за кредитами, рівень зарплат (вартість робочих ресурсів).

3. Інфраструктурні фактори, що включають в себе зручність місцерозташування конкретного бізнесу, присутність комфортабельної транспортної інфраструктури, доступність потрібної сировини та матеріалів.

4. Соціальні чинники. Під даною категорією розуміємо присутність потрібних робочих ресурсів, наявність споживачів продукції, сприятливе відношення людей до бізнесу, аналіз ризиків потенційних акцій протесту, страйків, криміногенна ситуація в регіоні [5, с. 78].

Крім того, потенційні інвестори завжди оцінюють інвестиційний клімат з двох позицій:

1. Інвестиційні ризики. Поняття включає в себе все, що потенційний інвестор може втратити від реалізації свого проекту. Робимо висновок, що у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією в країні, неспроможність поки що провести усі необхідні реформи належним чином, високий рівень бюрократії та корупції ці ризики в країні є доволі високими.
2. Інвестиційний потенціал. Поняття включає в себе майбутній потенційний прибуток, який інвестор може заробити від реалізації свого проекту.

Інвестиційний клімат, як явище, являється базовим фактором, на основі якого і формується рішення інвестора про інвестування в тій чи іншій країні, він являє собою колективно прийняте та економічно обгрунтоване рішення. Природньо, що інвестиційний клімат напряду залежить від забезпеченості країни ресурсами, важливими для реалізації тих чи інших бізнес проектів, фактично він вказує на привабливість країни для інвесторів, що вже працюють на території даної держави та потенційно можливих [1, с. 99]. Крім незалежних причин (причини, що не залежать від державної політики), що впливають на привабливість країни для інвестування, існують суб'єктивні причини (залежні від державної політики).

На рівень ризику інвестиційних вкладень впливають причини, що є незалежними від політики держави. Залежні від державної політики фактори, в свою чергу, впливають на прибутковість інвестиційних вкладень. Прибуток прямо пропорційно залежить від можливих ризиків. За законами економіки, кожен потенційний інвестор обирає для перспективного розвитку інвестиційний клімат, який характеризується певною рівновагою прибутків та ризиків. Тобто, можливі ризики повинні в певній мірі відовідати можливим прибуткам.

Само собою розуміється, що потенційний інвестор перед тим, як здійснити певні інвестування(в грошовому еквіваленті) обиратиме країну із найбільш вигідними умовами інвестування, стабільним розвитком економіки. Природньо, що велика увага приділятиметься саме стабільності, адже будь-яка інвестиція, по-суті,

це перспектива, це далекоглядне вкладення[7, с. 95]. Тому, коли інвестор здатен прорахувати та передбачити майбутній прибуток та впевнений у стабільності розвитку того чи іншого бізнесу в тій чи іншій країні, то саме такий інвестиційний клімат буде сприятливим. Якщо ж стабільності немає, жоден інвестор не ризикне здійснити інвестування. Фактори, на які в першу чергу звертає увагу потенційний інвестор, це:

- ціни на сировину;
- державна політика;
- банківська сфера;
- інфляційні процеси.

Отже, можемо зробити висновок, що інвестиційний клімат складає сумарну характеристику сукупностей економічних, соціальних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов. Разом вони визначають привабливість і доцільність інвестування в ту або іншу господарську систему (економіку країни, регіону, корпорації). Можна виділити ряд базових чинників, що впливають на формування інвестиційного клімату країни:

- політична стабільність;
- законодавча база;
- економічний розвиток;
- рівень корумпованості;
- зовнішня політика держави;
- свобода бізнесу від державного втручання;
- безпека приватної власності;
- людські ресурси;
- податкове навантаження[4, с. 365];

Для держави інвестиційний клімат означає сукупність правових, соціальних умов, економічних та політичних, які забезпечують інвестиційну діяльність вітчизняних та закордонних інвесторів. Інвестиційна діяльність несе в собі багато ризиків, тому що на неї впливає безліч факторів як зовнішніх, так і внутрішньодержавних. Фактори, які забезпечують подолання або зниження ризиків для інвесторів в Україні :

1. ступінь розвитку продуктивних сил;
2. правове поле країни (законодавча основа);
3. політична свобода всіх гілок влади;
4. положення фінансово-кредитної системи;
5. статус іноземного інвестора;
6. інвестиційна енергійність народонаселення [6, с. 45].

Отже, незважаючи на велику кількість наукових праць вітчизняних і іноземних авторів стосовно проблем формування інвестиційного клімату, варто зазначити, що фактори, які його утворюють на різних рівнях, є недостатньо систематизована ними. Тільки достеменне визначення поняття "сприятливий інвестиційний клімат", а також систематизування факторів, які на нього впливають, можуть бути підставою для побудови методики оцінки інвестиційної привабливості підприємств, що є потрібним для ухвалення об'єктивних управлінських рішень у сфері інвестування.

2. Аналіз сучасного інвестиційного клімату в Україні

На даний час, іноземні інвестиції відіграють дуже важливу роль не лише у розвитку окремого підприємства, а й країни в цілому.

На сьогоднішній день в Україні створено розвинене правове поле для інвестування. Законодавча база України передбачає необхідні гарантії діяльності для інвесторів. На території України по відношенню до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації. Протягом останніх років Верховною Радою України було підписано та ратифіковано міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше як сімдесятьма країнами світу. Було створено Державне агентство з інвестицій та керування національними проектами України, основним завданням якого вважається допомога іноземним інвесторам у питаннях взаємодії з органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади.

За останні роки в нашій державі відбувся ряд позитивних перспективних змін для покращення інвестиційного клімату в економіці України залучення на її територію іноземних інвестицій.

1. Для забезпечення відбудови економіки України та її стабільного розвитку, і, відповідно активізації інвестиційної діяльності було гармонізовано систему оренди землі.
2. Відбулись позитивні зміни щодо зменшення та демінізації надмірного адміністративного регулювання господарської діяльності, що приведе до створення сприятливих умов для ведення бізнесу як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів.
3. В межах реформ по подоланні корупції відбулось скасування неефективного сертифікування в сільськогосподарській сфері.
4. Також, був відмінений обов'язковий моніторинг виконання особливих умов користування надрами.
5. Відбулась адаптація українського законодавства до загальноєвропейського.

6. Було забезпечено прозорість та обґрунтованість прийняття рішень щодо фінансування державних інвестиційних проектів.
7. Українською владою було ухвалено плани імплементації деяких актів законодавства ЄС у сфері інтелектуальних ресурсів.
8. Крім того, було зазначено перелік тих об'єктів державної власності, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.
9. Задля забезпечення прозорості діяльності суб'єктів господарювання вітчизняного сектору економіки України було прийнято Методичні рекомендації.
10. Згідно наказу було прийнято і затверджено порядок складання, виконання та контролю фінансового плану суб'єкта господарювання вітчизняної галузі економіки.
11. Прийнятий та затверджений основний норматив відрахування частки прибутку по виплаті дивідендів.
12. Всі об'єкти, що знаходяться у державній власності та у перспективі плануються бути приватизованими, занесені у спеціальний затверджений перелік.
13. Виконано усі умови щодо проведення якісного і незалежного аудиту найбільших держкомпаній .
14. Сьогодні певні перспективні інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки забезпечені відповідною державною підтримкою. Це означає, що певний визначений перелік товарів буде звільнений від оподаткування ввізним митом при ввезені на територію України.
15. Державна підтримка надається також при створенні індустріальних парків і реалізації проектів у межах цих парків (Закон України "Про індустріальні парки").
16. Здійснено запуск проекту help-desk, мета якого підтримати замовників та учасників державних закупівель. Проект дозволяє отримати чітку, оперативну та професійну підтримку з питань державних закупівель.
17. Створено та запущено в публічний доступ бізнес модуль, роль якого надання громадянам доступу до інформації про закупівлі в онлайн-режимі.

18. Згідно статті двісті вісімдесят сім Митного кодексу України товари, ввезені іноземними інвесторами не менше, як на три роки, звільняються від сплати ввізного мита.

Згідно закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання іноземних інвестицій та кредитування» від реєстрація іноземної інвестиції та необхідність реєстрації інвестиції за двома різними процедурами стала необов'язковою [10].

Закон України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» визначає норми правових та організаційних відносин, які пов'язані із підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» [7, с. 95].

Економічні, правові, та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні визначаються законом України «Про державно-приватне партнерство». Цей закон був ухвалений, зокрема, для регулювання відносин, які виникають при реалізації проектів в певних галузях економічної діяльності, а зокрема:

- пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування;
- виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу;
- будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури;
- машинобудування;
- збір, очищення та розподілення води; охорона здоров'я;
- туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт;
- забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем;
- оброблення відходів;
- виробництво, розподілення та постачання електричної енергії;
- управління нерухомістю.

Згідно цього закону, забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності є основною ознакою державно-приватного партнерства. На

противагу, здійснення такої діяльності державним партнером відбувається без залучення приватного[7, с. 96-97]. Важливо, що довготривалість взаємовідносин (від 5 до 50 років), передача приватному партнеру частини ризиків, внесення приватних інвестицій, незмінність терміну дії договору цільового призначення та форми власності об'єкта ДПП є головними ознаками державно-приватного партнерства[8, с. 80].

Ключовим компонентом, що створює сприятливий інвестиційний клімат в країні є доступність можливих кредитів, тобто доступність кредитів та вигідні умови кредитування. Ця умова може бути досягнута шляхом перегляду умов кредитування національними банками. При цьому, брак внутрішніх джерел інвестування, потреба у досвіді економічно і технологічно розвинених держав, необхідність розширення виробництва і збільшення значення зайнятості визначають гостру потребу залучення іноземних грошових ресурсів.

Оскільки в Україні немає якісної стратегії та належного дієвого плану від держави, якого б притримувалась влада незалежно від своєї програми дій, адже це на пряму впливає на покращення інвестиційного іміджу держави, то, відповідно це не сприяє покращенню. Інвестиційного клімату України. Робимо висновок, що ця проблема протягом років розглядалась поверхнево, не було вироблено єдиної стратегії економічного розвитку, єдиного плану дій.

На жаль, станом на сьогодні, інвестиційний клімат у нашій країні важко назвати привабливим. Іноземні та вітчизняні неохоче вкладають свої кошти у бізнес проекти на території України, що не сприяє її економічному розвитку. Основними причинами цього назвемо:

Неспроможність національних банків встановити привабливу систему кредитування:

- відсутність чіткого вектора економічного розвитку;
- неефективність економічних реформ;
- високий рівень корупції;
- проблеми всередині країни.

Беручи до уваги все вищесказане і усвідомлюючи значення покращення інвестиційного клімату в Україні, дуже важливо є напрацювати відповідну

організаційно-правову базу в Україні. Щоб досягти бажаного результату потрібно буде виконати ряд першочергових заходів з методичної деполітизації економіки, формування загальних стратегічних цілей і черговості фінансових реформ, забезпечення незмінності та гарантованості охорони ринкових прав і свобод інвестора[2, с. 366].

Отже, необхідно створювати такий інвестиційний клімат, щоб він був сприятливий як для вітчизняних інвесторів, так і для іноземних.

3. Перспективні зміни інвестиційного клімату в економіці України

Незважаючи на недавню політичну турбулентність країни, Україна заслуговує гідного відношення та оцінки такого сектору економіки, як інформаційні технології. З року в рік цей сектор прогресує та зростає, приваблюючи цим іноземних інвесторів. Іноземні фірми здійснюють свою діяльність в Україні, інвестуючи саме в галузі електронного програмування та технічного забезпечення.

Експортний об'єм української промисловості по розробці програмного забезпечення досяг щонайменше \$2.5 мільярдів в 2015 році і вважається третім по значущості експортним сектором. Цей сектор української економіки показує великий потенціал завдяки, в першу чергу, кваліфікованій робочій силі та інтелектуальним ресурсам. Україна є третім найбільшим виробником пшениці у світі і, відповідно, була б прибутковою країною для іноземних інвесторів. Внутрішньоекономічно орієнтовані сектори економіки, такі як банківська справа та машинобудування традиційно притягували іноземні прямі інвестиції більш ніж експортно орієнтовані галузі. В межах виробничого сектора, металургія і харчова промисловість були більш привабливими для інвесторів, ніж машинобудування та хімічна промисловість. Навіть з діючими реформами щодо подолання корупції та покращення економічного становища, в очах потенційних інвесторів Україна все ще бачиться як ризикована платформа, щоб започатковувати та розвивати бізнес. Проте, незважаючи на все вищесказане, багато іноземних компаній інвестують свій капітал тут, особливо в галузі сільського господарства, товари широкого вжитку та сектори технології [13].

У січні – червні 2015 року згідно даних Держстату в економіку України іноземними інвесторами вкладено тисячі мільйонів американських доларів та вилучено близько трьохста п'ятдесяти мільйонів американських доларів прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення грошового капіталу шляхом переоцінки, втрат та перекласифікації, за даними Держстату, за цей період становить близько трьох з половиною тисяч мільйонів американських доларів (у тому числі за рахунок курсової різниці – трьох з половиною тисяч мільйонів американських доларів)(див. додаток А).

Станом на липень 2015 року об'єм залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій, так званого акціонерного капіталу складав близько сорока трьох тисяч мільйонів американських доларів, а у розрахунку на одну особу складає близько тисячі американських доларів. Важливо, що інвестиційні вклади спрямовуються у вже розвинені галузі економіки, що є природнім. Близько третини загального обсягу прямих інвестицій в Україну зосереджено на підприємствах промисловості. Чверть загального обсягу прямих інвестицій в Україну зосереджено в установах фінансової та страхової діяльності [10, 11].

До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає більше вісімдесяти відсотків загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – близько дванадцяти тисяч мільйонів американських доларів, Німеччина – близько п'яти з половиною тисяч мільйонів американських доларів, Нідерланди – близько п'яти тисяч мільйонів американських доларів, Австрія – близько двох з половиною тисяч мільйонів американських доларів, Велика Британія – близько двох тисяч мільйонів американських доларів, Віргінські Острови (Брит.) – близько двох тисяч мільйонів американських доларів, Франція – близько півтори тисячі мільйонів американських доларів, Швейцарія – близько півтори тисячі мільйонів американських доларів та Італія – близько тисячі мільйонів американських доларів (див. додаток Б).

Близько 93,7 відсотка залучених прямих іноземних інвестицій надійшло до десяти регіонів: Дніпропетровської, Донецької, Харківської, Київської, Луганської, Львівської, Одеської, Запорізької, Полтавської, Івано-Франківської областей та до м. Київ. Відповідно, що це сприятиме не рівномірному соціально-економічному розвитку регіонів та посилюватиме подальше збільшення розриву у їх розвитку (див. додаток В).

Обсяги залучення капітальних інвестицій підприємств України у січні-червні 2015 року складають близько ста тисяч мільярдів гривень, що становить 90,8 відсотка до відповідного періоду 2014 року (див. додаток Г).

Першорядними сферами економічної діяльності, за обсягами залучення капітальних інвестицій, у січні – червні 2015 року залишаються: промисловість – близько тридцяти трьох мільярдів гривень, будівництво – близько п'ятнадцяти мільярдів гривень, інформація та телекомунікації – близько п'ятнадцяти мільярдів

гривень, сільське, лісове та рибне господарство – близько десяти мільярдів гривень, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – близько восьми мільярдів гривень, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – близько шести мільярдів гривень, операції з нерухомим майном – близько чотирьох мільярдів гривень (див. додаток Д).

Власні кошти підприємств та організацій, як і раніше, залишаються головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, за рахунок яких у січні – червні 2015 року освоєно близько сімдесяти відсотка капіталовкладень. У загальних обсягах частка кредитів банків та інших позик капіталовкладень становила десять цілих і дві десяті відсотка [10, 11]. Освоєно близько трьох відсотків капітальних інвестицій за рахунок вітчизняного та місцевих бюджетів. Близько чотирьох відсотків усіх капіталовкладень становила частка коштів іноземних інвесторів, а частка коштів населення на будівництво житла – близько десяти відсотків. Інші джерела фінансування становлять близько трьох відсотків (див. додаток Е).

Отже, незважаючи на велику кількість проблем у економіці, недоліки та далекоглядність більшості реформ, які проводить сьогодення українська влада, Україна залишається привабливою для інвестицій, вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство. Підтвердженням цього факту є те, що у рейтингу інвестиційної привабливості країн світу Україна у 2014 році займала 109 місце, а за 2015 рік наша країна піднялася на 20 позицій. Україна в рейтингу розташовується на 89 місці і входить до переліку країн, що показали найкраще зростання за рік, нарівні з Білоруссю і Латвією.

ВИСНОВКИ

Отже, інвестиції відіграють одну із базових ролей у розвитку економіки даної країни. Інвестиції впливають на загальний ріст економіки тієї чи іншої країни. Інвестиційним кліматом можна назвати узагальнену характеристику сукупності соціальних, економічних, організаційних, юридичних, політичних, соціокультурних факторів, що в сукупності і формують привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему. Створення економічно-позитивного інвестиційного клімату в Україні на даний момент залишається одним із першочергових завдань, реалізація якого впливає на соціально-економічну динаміку, ефективність залучення в світовий поділ праці та можливості модернізації на цій основі національної економіки.

Зрозуміло, що станом на сьогодні створення сприятливого інвестиційного клімату є одним із найважливіших кроків для України. Дослідження інвестиційного клімату країни та шляхів його удосконалення вважається надактуальною темою, оскільки привабливість будь-якої держави для втілення в ній інвестиційної діяльності іноземними і вітчизняними інвесторами залежна напряму від стану інвестиційного клімату.

Було проаналізовано теоретичні праці, систематизовано теоретичні знання, в яких досліджується формування інвестиційного клімату в Україні, визначено фактори, що впливають на формування інвестиційного клімату в Україні:

1. Політичні фактори. Включають в себе рівень корупції, відношення та лояльність державної влади до бізнесових структур, ризику, що пов'язані зі зміною влади.

2. Економічні чинники, що становлять оцінку покупки нерухомості, ціну необхідних ліцензій і патентів, ставки оподаткування, ставки за кредитами, рівень зарплат (вартість робочих ресурсів).

3. Інфраструктурні фактори, що включають в себе зручність місцезосташування конкретного бізнесу, присутність комфортабельної транспортної інфраструктури, доступність потрібної сировини та матеріалів.

4. Соціальні чинники. Під даною категорією розуміємо присутність потрібних робочих ресурсів, наявність споживачів продукції, сприятливе відношення людей

до бізнесу, аналіз ризиків потенційних акцій протесту, страйків, криміногенна ситуація в регіоні.

На сьогодні, необхідно створювати такий інвестиційний клімат, щоб він був сприятливий як для вітчизняних інвесторів так і для іноземних. Необхідною умовою для цього є стабільні умови праці та робочі місця, адже для збільшення притоку інвестицій в країні необхідні певні гарантії розвитку того чи іншого бізнесу. Відповідно, єдиним шляхом досягнення даної цілі є проведення ефективних економічних реформ.

Отже, незважаючи на велику кількість проблем у економіці, недоліки та далекоглядність більшості реформ, які проводить сьогоднішня українська влада, Україна залишається привабливою для інвестицій, вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гаврилюк О.В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України / О.В. Гаврилюк // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 99.
2. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України: проблеми та політика активізації: монографія / В.С. Кравців, М.І. Мельник, В.Б. Антонов; НАН України, Ін-т регіон. дослідж. – Л., 2011. – 366 с.
3. Зростання інвестиційної привабливості. – УКАБ. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agribusiness.kiev.ua>.
4. Коваленко С. О. // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2012. — № 38. — С. 366–368.
5. Кузнецова С.А. Фінансова система та інформатизація суспільства: взаємозв'язок та особливості розвитку / С.А. Кузнецова // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. – № 2 (10). – С. 78.
6. Малютін О.К. Концепція поліпшення інвестиційного клімату в Україні / О.К. Малютін // Фінанси України. – 2011. – № 11. – С. 41.
7. Марченко Н.А. Рейтингова оцінка України за рівнем інвестиційної привабливості / Н.А. Марченко // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. – № 2 (10). – С. 94–100.
8. Мусіна Л.А. Формування та реалізація державної політики сприяння розвитку інноваційних виробництв і технологій / Л.А. Мусіна // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. – К.: НДЕІ, 2012. – № 5(132). – С. 78–82.
9. Онопрієнко О.Д. Міжнародний рейтинг України як критерій її інвестиційної привабливості / О.Д. Онопрієнко. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2011_3/Onoprienko_311.htm.
10. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
12. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2856-VI // Відомості Верховної Ради України. — 2011. — № 13–17. — С. 122.

13. Про інвестиційну діяльність [Текст]: Закон України від 18.09.1991 р. №1560-ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : zakon.rada.gov. ua.
14. Россоха В.В. Інноваційна парадигма управлінської діяльності / В.В. Россоха // Агроінком. – 2005. – Вип. 5–6. – С. 59–61.
15. Савчук Н. Стан інвестиційного клімату України та напрями його покращення / Н. Савчук // Науковий вісник «Демократичне врядування». — 2011. — № 8. — С. 49–56.
16. Groht V. Warten auf den Boom: Direktinvestitionen in die osteuropäischen Beitrittsländer; Wunschdenken und Fakten / V. Groht. – Berlin: Ed. Sigma, 2005. – 240 с.
17. Zschiedrich H. Ausländische Direktinvestitionen: Segen oder Fluch / H. Zschiedrich // Wirtschaft und Gesellschaft: wirtschaftspolitische Zeitschrift der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien. – Wien: LexisNexis, Bd. 3. – 2005. – S. 154.
18. Williams D. The Impact of Foreign Direct Investment on the Economic Development of Central and Eastern Europe. – 2010. – P. 54–155

ДОДАТОК А

ДОДАТОК Б

ДОДАТОК В

ДОДАТОК Г

ДОДАТОК Д

Розподіл освоєних капітальних інвестицій за сферами економічної діяльності (у % до загального обсягу)

ДОДАТОК Е

Розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування, %

